

نورۇل يوردى

نۇركا دىيارىنىڭ ئاسراڧىيىتى بولۇپ كەلگەن

جلد : 2 — 22

تەشرىف اول 1928
اۋنىدىنچى سەنە

صافى : 10 — 204

بو بویه ایکن ، یازیلرنده آنجق باشقه لرندن ملهم اولدینی زمان ، اقتصادی عواملک قیمی کوزوکور؛ واقعه لرله واسطه سز قوشیلاشدیجه ، محاکمه سنی صاف بر رومانیک کی یورونور !

حاصل ، فکریات ساحه سنده حیاتی ، اقتصادی کورهمیورز ؛ حال واستقبالی اقتصادی عاملره استناداً محاکمه ایده میورز ؛ حتی سیاسی واداری مسأله لرک عملی حلنده بیاه ، اقتصادی ومالی عاملره لایق اولدقاری موقی آیرامیورز . طوغریبی ، یاکلشی بیلمه ، فقط بن بونی بویه مشاهده ایدیورم ، وبو مشاهده م بنی اوتهدن بری اوزبیور . بر قاج سنه اول ، غالبا 1922 ده ، اوجاقلیلرله یایدیم بر مصاحبه ده ، « اکثریتک حیات طرز تاقیسی ، تعبیر دیکرله جهانه نظری ، ماورائی ، داستانی وادبیر ... جهانه صرف ماورائی ، داستانی وادبی بر نقطه نظر دن باقان قوم ، دنیایی مادی ، شائی واقتصادی بر زاویه رؤیت دن کورنرله ساحه اقتصادده قابل دکل رقابت ایده من . بناء علیه دنیایه نظری میوزی کنیشلنک ، تماملاشد بر مقیوریتنده بز . دیشدم . حیاته یاکلش نظری میوزی تصحیح ایچون چاره اوله رق ده تعلیم و تربیه طرز میوزک تعدیانی توصیه ایشدم : « تربیه ملیه من تمام اولقی ایچون ، دیشدم ، مادی ، شائی واقتصادی تعلیم و تربیه ده وبرله لیدر وحقی بوصوک قسم اولکهنه تقدیم و ترجیح اولونغالیدر . »

تعلیم و تربیه ده اک مؤثر اصول ، سوزله دکل ، ایشله تعلیم و تربیه ایشکدر . ایشله ارشاد ، اک ایی تلقین یولیدر . بو دقیقه بی حقیله سزن ، اقتصادی ومالی ایشلرده استعداد واقتداری جمله جه مسلم بر اوجاقلی آرقداشمن ، « ایش بانقہ سی » مدیری محمود جلال بک چوققلریزه ، کنجلیریزه اقتصادی ومالی تربیه بی فعلاً ویرم بیلمک ایچون ، چوق ایی بر یول بولدی . داهیانه دنیلن بولوشلر ، علی الاکثر ، غره لری چوق ، تأثیرلری کنیش اولقله برابر ، کندیلرینک بیسط اوله لرله تمیز ایدرلر . بوبولوشده او نوعدنر : ایش بانقہ سته مربوط چوجوق قومبارلری .

تورک ملتک حرب و ضرب ایشلرنده چوق موفق اولدینی ، سیاسی واداری ایشلرده ده بجرکسز اولمادیقی ، دوست ودوشمن هرکس اعتراف ایدر . شرقده قوردینی بوتون بلانر آلت اوست اولورکن ، « لوشید جورج » ک تورکلر حقنده صرف ایتدیکی قبا مدحنی هیمز خاطرلارز . بیانیجیلر ، تورکلرک اقتصادی مسأله لره عقل ایردیره مدکلرینی سویلر ، طور برلر . مثلاً بر فرانسز مالیه غرتہ سی ، مشروطیت دورینک اک مشهور مالیه ناظر لرندن بحث ایدرکن ، آشای یوقاری شوبله بر شیلر یازمشدی : « تورکلر ایچنده حسابہ عقلی ایرهن کیمسه یوق . بو آدام ، عرق انسیاقله ، قره جمله بی اوکره نه بیلمش . اونک ایچون کندیسنه مملکتک یوکسک بر مالیه متخصصی صفیلہ باقیورلر ... » کیم بیلیر هانکی مالی بر قومینه زونده آلا رغه قالمش بر غروپک تأثر وحدتی افاده ایدن بوسوزلر ، شبهه سز بک مبالغه لیدر . فقط کندیمزده اعتراف ایتلی یزکه ، بز تورکلر ، شیمدی به قدر ، اقتصادی ومالی ایشلره ، عسکری ، سیاسی ، اداری ، حتی صرف فکری مسائل درجه سنده عقل ایردیره مشسزدر ؛ یاخود عقل ایردیرمشسک بیله عقلمزک ایردیکنی ایشمزله بک کوسترهمه مشسزدر ؛ حالبوکه آینه سی ایشدرکشینک لافہ باقیماز !..

منور صنف افرادندن شخصی حیاتنده یاقاسنی احتیاجک زورلی نیچه سندن قورتارایلن اندر اولماسنه رغماً ، محاکمه لرنده اقتصادی عاملی نظرده طوتان بر محوز میوزی بولوب کوسترمک ایی زحمتی برایشدر . اونلر نظرنده ، سانکه شخصی وعملی حیات باشقه ، عمومی ونظری حیات باشقه در . مثلاً صوک زمانلرده یازیلرینی ذوق واستفاده ایله اوقودیم کنج وچوق طالانی (talanlı) بر غرتہ جیمز وار . هر هانکی بر بحثی قلمنه دولاسه ، کوزینی بحثک اک درینلرینه قدر باطیروب ، مسأله بی غایت آیدینلق کوریور و اوقویانلرده کوسترهمیور . کندیسنی شخصاً طانیرم . عملی حیاتده کی فراست واقتداری ، نظری مسائلده کی ذکا واستعدادندن هیچده آشای قالماز .

بزم ده ، چوجك كن ، ايوب اويونجاچيلرندن
آلتش چامور قومبارلرئز واردى . بركون آلير ،
ايچنه اوچ ، بش متليك آتوب ساللاياريق ،
قورساقلى دودوك ، كوچوك دف ، قاينا زيرلتيشى
كي سسنى چيقاردقن صوكره ايرتسى كوفى قيراردق ؛
قومبارا ، هيچ ده جديتى اولمايان براونجاقدى .
تصرف ملكه مژدن زياده تخريب انسياقزك مازسه .
سنه ياراردى : چامور قومبارانك ده ، ايچنده كي
بارانك ده مستبد وكفى حاكم ومالكي كندىزدك .
حد ذاتنده مى واجتماعى اولان سرمايه به كفى
حاكيمزى تحديد ايده جك هيچ بر رسميت
قارشماشدى . بالكنز ايچنده كي متليكارى اسرافدن
دكل ، بالذات بانقه مژ اولان قومباراي ده تخريبدن
عادتا ذوق آليردق . . .

لكن ايش بانقه سسنى ميني ميني تصرف
صنديقلى بويله مى يا ؟ اوستنده كي يازيدن ده آكلا -
شيلوركه بوكوزل قاصه جقلى ، « ايش بانقه سى » نك
كندىلير . . . حقيقه مى وخلقجى اولان بوبانقه ،
عادتا اويغزه قدر اوزانارق ، چوجقلى مژده قاصه سنى
آچمدر . قاصه ، چوجك دكل ، بانقه نكدر ؛
چوجك اورايه آتدينى باره ، آرتق ياتيرلمش ديمكدر .
چوجك آلنده بانقه حسابى كوسترن برده دفترچكى
وار . صنديفه آتيلان ، دها طوغريسى ايش
بانقه سس ياتيريلان باره ، بانقه نك مى فعاليتك مؤثر
سرمايه سندن معدود اوليور . ميني ميني سرمايه ،
مليكشور ؛ يعنى مى منفعتلره خادم برماهيت اكتساب

ايدىيور . آرتق چوجق اونك مستبد وقايرسلى بر
صاحبى اولقندن چيقيور : صنديفى قيرامادقن ماعدا
باره سسنى بانقه دن چكك ايچون بر طاقم رسميتلر
ايفاسيله مكفدر . مى منفعت نامنه قاتلاندينى حريتك
تخديدينه مقابل ، مى منفعت اوكاده بر حصه
آيرمقده در : بانقه ، قاصه سس كيره ن بوكوچك
سرمايه نك فائضى تاديه ايدىيور . . .

كنج تورك جمهوريتنك ميني ميني وطنداشلىنه
استحصالك و بناء عليه تمدنك اك مهم عامللرندن
بريسى اولان سرمايه نك ياراتيولوب اوره تيلمى
اوكره تن بوكوزل ماكنه ، جدا تربيه وى بر
اويونجاقدى . . . بونكه ابي اوينايه بيلن چوجقلى مژده
اقتصادى تفكر ومحاكه طرزيتك هيچ اولمازسه بر
قسمنه اعتياد حاصل ايتش اولورلر . ايلك مكنتيلرئز ،
چوجق بانچه لرئز ، چوجقلى عائله لرئز ، « ايش
بانقه سى » صنديقلى آلماي وچوجقلى مژده بوسونلى
دمير قوطونك بوتون خاصيت وفضيلتلىنى ، استعمال
بويله آكلا تيه چاليمالير .

« ايش بانقه سى » ، تورك اوجاقلىنه كوستردىكى
دائى دوستلق جهتيله ، تورك اوجاقلىنك
بانقه سيدر . مقتدر مديرى ، اوجاق مركزه يئشك
چوق قيمتدار بر ركنيدر . بو دوست بانقه نى
واوجاقداش مديرىنى ، توركارك اقتصادى تربيه سس
خدمت ايده جك بوبولوشلرندن دولايى صميمى تيريك
ايدرم . وبوتون اوجاقلى عائله رئيسلرئنه ده چوجقلى مچون
مطلقا برر ايش بانقه سى تصرف صنديفى ايدىغى لرىنى
توصيه ايله رم .

